

Course Descriptions None 2025-2026

Course Title Pensioen
Course Code TAX4004
ECTS Credits 6,5
Assessment Whole/Half Grades

Period	Start	End	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri
4	2-2-2026	27-3-2026					

Level Advanced
Coordinator Anouk Bollen For more information: anouk.bollen@maastrichtuniversity.nl
Language of instruction Dutch

Goals

- De student verwerft kennis en inzicht in de breedte van het pensioendomein;
- De student leert werken met de zowel civiele als fiscale wetgeving en wordt zich ervan bewust dat verschillende soorten wetgeving onlosmakelijke met elkaar verbonden kunnen zijn;
- De student kan zijn kennis en inzicht toepassen op complexe pensioenvraagstukken die gekenmerkt wordt door interdisciplinariteit;
- De student doet kennis en inzicht op met betrekking tot de pensioenovereenkomst en het pensioenreglement en kan op basis daarvan analyses en beoordelingen maken en toepassen op vraagstukken;
- De student doet kennis en inzicht op met betrekking tot pensioenuitvoerders en meer specifiek met betrekking tot de bestuursmodellen voor pensioenfondsen en kan op basis daarvan analyses en beoordelingen maken en toepassen op vraagstukken;
- De student kan de civiele en fiscale consequenties met betrekking tot het pensioen analyseren en beoordelen in het geval een huwelijk/partnerschap eindigt in een scheiding en toepassen op vraagstukken;
- De student kan de civiele en fiscale wet- en regelgeving rondom pensioen op detailniveau toepassen die geldend is voor een (mobiele / internationale) werknemer en kan complexe vraagstukken beoordelen en oplossen;
- De student heeft kennis en inzicht opgedaan met betrekking tot de pensioenproblematiek vanuit een Europeesrechtelijk, grensoverschrijdend alsook verdragsrechtelijk perspectief en kan op basis daarvan analyses en beoordelingen maken en dit toepassen op vraagstukken.

Description

This course is offered by the Faculty of Law. Dit blok heeft betrekking op de voorzieningen die 'pensioen' worden genoemd. Alvorens de fiscale aspecten onderzocht kunnen worden, zal de student zich verdiepen in de vraag wat onder pensioen wordt verstaan en hoe de niet-fiscale regels voor dit fenomeen in elkaar steken. Deze blijken over uiteenlopende rechtsgebieden te zijn verspreid. Ook wat het belastingrecht betreft, gaat het om een materie die in meer dan één wet aan de orde komt, waaronder loon- en inkomstenbelasting. Tevens wordt aandacht geschonken aan Europese en internationale aspecten. De stof in het blok wordt benaderd vanuit het perspectief van de natuurlijke persoon, namelijk de werknemer / deelnemer / gepensioneerde. De bijeenkomsten zijn thematisch opgezet en worden gekenmerkt door een interdisciplinair karakter. De bijeenkomsten staan op zichzelf maar daarnaast kan de opgedane kennis worden aangewend in de volgende bijeenkomsten. Vanuit het civiele en fiscale recht wordt de basis gegeven en in de daarop volgende bijeenkomsten wordt op specifieke pensioenproblematiek ingegaan, waarbij aandacht wordt gegeven aan de bestuursmodellen voor pensioenfondsen en hun bestuur, de inrichting van pensioenregelingen, de impact van de fiscale wet- en regelgeving, alsmede life events zoals echtscheiding en emigratie. Wat de mobiliteit van werknemers betreft, wordt ingegaan op de grensoverschrijdende pensioenperikelen die daarbij opkomen. Denk bijvoorbeeld aan werknemers die over grens gaan werken of gedetacheerd worden of andersom werknemers uit het buitenland die tijdelijk in Nederland komen werken. Daarbij wordt niet alleen naar de opbouwfase gekeken, maar ook naar uitkeringsfase.

Literature

Verplichte literatuur:

- A.H.H. Bollen-Vandenboorn (red.), Pensioen en de belangrijkste toekomstvoorzieningen, SDU 2026, 17e druk (verschijnt in januari 2026)
- Reader Pensioen (wetgeving & verdragen 2026), Printing-on-demand via Bureau Onderwijs
- Belastingwetgeving, meest recente versie, op toetsdatum dient u te beschikken over de wettekst 2026

Prerequisites

Transitional Regulations

TRANSITIONAL REGULATIONS - Master Fiscal Economics

In 2024-2025 education and exam/resit opportunities are offered. In 2025-2026 exam/resit opportunities are offered. From 2026-2027 onwards, the course is cancelled.

Year	Education	Exam/Resit	Replacement(s)
2024-2025	X	X	
2025-2026	X	X	
2026-2027			

Teaching methods

PBL

Assessment methods

Written Exam

Evaluation in previous academic year

For the complete evaluation of this course please click <http://iwio-sbe.maastrichtuniversity.nl/rapporten.asp?referrer=codeUM>

This course belongs to the following programme / specialisation

Master Fiscal Economics

TR - Law Electives